

Latvijas jaunatnes
politikas attīstība
un perspektīvas

NACIONĀLAIS jaunatnes politikas FORUMS

IEVIRZI
LATVIJU

Kopā mēs
varam vairāk

Ķer
iespeju

Radi
jauno

viesnīca "LIELUPE"

JŪRMALA

7.-8. NOVEMBRIS

SALIMATNES
STARPTAUTISKO PROGRAMMU
AGENTŪRA

LATVIJAS-ŠVEICES SADARBĪBAS PROGRAMMA
LATVIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME

Baltijas
Reģionālais
Fonds

REZOLŪCIJA

2013.gada 7.-8.novembris

PREAMBULA

Nacionālais jaunatnes politikas forums "Ievirzi Latviju" notika 7.-8.novembrī, Jūrmalā un tas tika organizēts Latvijas – Šveices sadarbības programmas „Atbalsts jaunatnes iniciatīvu attīstībai attālos vai mazattīstītos reģionos” ietvaros.

Nacionālo jaunatnes politikas forumu organizēja Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju, biedrību „Jaunatnes līderu koalīcija” un nodibinājumu „Baltijas Reģionālais fonds” (JSPA reģionālais sadarbības partneris Rīgas reģionā). Forumu finansēja Šveices Konfederācija no Latvijas un Šveices sadarbības programmas līdzekļiem paplašinātajai Eiropas Savienībai.

Foruma mērķi:

- veicināt sadarbību starp jauniešiem, jauniešu nevalstiskajām organizācijām, pašvaldību amatpersonām un to darbiniekiem, kā arī jaunatnes jomā iesaistītām un ieinteresētām valsts institūcijām Latvijā;
- veicināt reģionālo sadarbības tīklu attīstību efektīvai jaunatnes darba īstenošanai;
- izvērtēt līdzšinējo plānošanas dokumentos noteikto prioritāšu jaunatnes jomā ieviešanu;
- diskutēt par nākamā plānošanas perioda 2014.-2020.gadam prioritātēm jaunatnes jomā, tostarp par Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē 2015.gadā prioritātēm jaunatnes politikas kontekstā;
- satikties, dalīties pieredzē, diskutēt par jaunatnes jomā aktuālām tēmām, aktīvi līdzdarboties, kā arī interesanti un vērtīgi pavadīt laiku kopā!

Foruma organizēšanā un norisē piedalījās 290 dalībnieki no Šveices vēstniecības, Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras, Izglītības un zinātnes ministrijas, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, Labklājības ministrijas, Finanšu ministrijas, Latvijas Pašvaldību savienības, Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē sekretariāta, Rīga 2014 – Eiropas kultūras galvaspilsēta biroja, jauniešu centriem, jauniešu organizācijām, pašvaldībām, skolām un uzņēmumiem no visas Latvijas.

Rezolūcijā ir iekļautas prioritāri veicamie pasākumi, ko par aktuāliem ir izvirzījuši Nacionālā jaunatnes politikas foruma dalībnieki. Citi priekšlikumi, kas ir izstrādāti ar mērķi uzlabot jaunatnes politiku un darbu ar jaunatni Latvijā, ir apkopoti Nacionālā jaunatnes politikas foruma priekšlikumu apkopojumā.

Šīs rezolūcijas mērķis ir veicināt jaunatnes politikas aktīvāku iekļaušanu politikas dienaskārtībā pašvaldību, valsts pārvaldes institūciju un valdības līmenī un aktualizēt tos jautājumus, kuru risināšanā, domājot par darbu ar jaunatni un jaunatnes politikas attīstību 2014.-2020.gadā, ir jāiesaistās visām ieinteresētajām pusēm jau šodien.

Paldies visiem dalībniekiem, brīvprātīgajiem, viesiem, organizatoriem par fantastisku kopā būšanu, iedvesmu un līdzdalību! Kopā mēs varam vairāk! - *Maija Zvirbule, Inga Zvaigzne-Sņikere, Iveta Zvaigzne, Viktors Oļegs Zommers, Artūrs Zentelis, Anete Anna Zālīte, Rinalds Zandavs, Vineta Zandava, Kristaps Zaļkalns, Juris Vorkalis, Liene Vītola, Jānis Vītols, Anna Elīna Vītola, Karīna Vītiņa, Aira Višņakova, Sindija Virse, Kristīne Vimba, Miks Vilkaplāters, Raimonds Vilciņš, Matīss Rihards Vilcāns, Madara Vikšere, Solvita Vigule, Indra Veipa, Una Veipa, Liene Vecgaile, Baiba Vārna, Linda Vaškevica, Gundega Vanaga-Janberga, Linda Vanaga, Kaspars Valtmanis, Laima Valpētere, Žaklīna Vagoliņa, Linda Ūzuliņa, Monta Ušča, Ieva Upesleja, Ināra Upeniece, Ilze Ulme, Madara Turkopole, Andris Truskovskis, Ints Teterovskis, Gatis Teilis, Diāna Tiltiņa, Toms Tārs, Vidaga Elfa Tautvida, Sabīne Tarando, Anna Taimiņa, Miks Švampe, Eva Aleksandra Šulte, Inese Šubēvica, Eduards Arturs Štrodahs, Mārtiņš Šteins, Zane Šteinberga, Evelīna*

Štefane, Vladislava Šķēle, Jānis Strazds, Jēkabs Strazdiņš, Aija Strazda, Lelde Stībele, Sarmīte Stikāne, Līga Stankeviča, Daina Sprōge, Marta Anna Sprinģe, Marta Līva Sprinģe, Kintija Sparāne, Eva Solovjova, Mitrofans Slobodjans, Diāna Simansone, Laine Siliņa, Līga Siliņa, Dagnis Seilis, Alise Salmiņa, Ginta Salmiņa, Alise Sainakova, Guntis Safranovičs, Annija Rutka, Aneta Rulle, Rinalds Rudzītis, Evija Rudzīte, Līga Rudzīte, Daina Roze, Ilze Rizenā, Sabīne Riseva, Laura Riekstiņa, Linda Riba, Aija Riba, Fēlikss Rencis, Juta Reķele, Artūrs Reinholds, Māra Reča, Elīna Rāmane, Lilija Ražinska, Agnese Raģele, Laima Puste, Austrā Purviņa, Mārtiņš Počs, Jelena Prišpetjeva, Inese Priedīte, Kristaps Prančs, Anastasija Potapova, Māris Posts, Mārtiņš Pokromovičs, Iveta Pokromoviča, Signe Podniece, Jānis Plotnieks, Iveta Pletčere-Muižniece, Normunds Pīlps, Indra Pētersone, Rihards Pelnēns, Edgars Paulovičs, Žanis Paeglis, Juris Ozols, Irina Ozerova, Oskars Otgons, Elīza Ošiņa, Maija Ošiņa, Valērija Olekša, Artūrs Ņegoda, Aļona Nikolajeva, Nadja Niedrīte, Inita Neimane, Ints Mūrnieks, Margarita Murāne, Elza Muraševa, Rudīte Muraševa, Santa Muka, Julianna Moisejenkova, Tatjana Mjagkaja, Elizabete Mitre, Zane Migunova, Stella Mežupe, Renāte Mencendorfa, Romina Meļņika, Valters Meldēris, Artūrs Mednis, Kārlis Mednieks, Randa Medne, Linda Medene, Madara Maslova, Sanita Marnauza, Miroslav Maric, Renārs Manuilovs, Anita Maksima, Evija Majore, Kristīne Ļeontjeva, Oskars Lūsis, Natalja Lukovenko, Lote Evija Lukjanska, Emīls Lubējs, Rūta Lorence, Jānis Logins, Agnese Ločmele, Dzintra Lindāne, Sanda Liepiņa, Ainārs Liepiņš, Kristīne Liepiņa, Kristīne Liepiņa, Laura Liepiņa, Ramona Liepiņa, Ņikita Lijcs, Elīna Lesničenoka, Egils Lejnīeks, Liene Leitāne, Agate Leimane, Līvis Lāma, Rasa Lazdiņa, Normunds Lankovskis, Ieva Laizāne, Jevgenija Kušča, Līga Kukule, Dženeta Kukuka, Roberts Kroģeris, Inese Krivmane, Anete Krišjanova, Jolanta Kriņa, Līva Krieva, Elvīra Krēķe, Velita Krastiņa, Santa Krastiņa, Dzintra Kozaka, Edgars Korsaks-Mills, Rihards Kols, Kristīne Kode, Edgars Knohenfelds, Gunita Kļaviņa, Egija Kļaviņa, Ilze Kļava, Daiga Kīna, Elīza Kieperszo, Rūta Keviešena, Gunta Kelle, Nikola Kārsā, Laura Kārkliņa, Asnate Kažoka, Toms Kaufmanis, Ance Katlapa, Jana Kašlaja, Deins Kaņepējs, Dagnija Kalve, Žanna Kalve, Agnese Kalniņa, Keitija Kalniņa, Egita Kačevska, Terēza Kablukova, Solveiga Kabaka, Paula Justoviča, Sintija Jurgelāne, Solvita Jirgensone, Madara Jeromāne, Laura Jerķe, Elizabete Jaunzeme, Liene Jaundžeikare, Edmunds Jansons, Agnese Jansone, Agnese Jankuna, Aija Jankava, Jolanta Jakovļeva, Marika Jagovkina, Kristians Jacevičs, Nadežda Izosina, Irēna Ivanova, Ņina Ivanova, Santa Irbe, Annija Intenberga, Alejandra Hernández Balboa, Armans Hanamirjans, Aivars Gusevs, Eva Gulbe, Līga Gulbe, Lolita Grūbe, Jelena Grīse, Ričards Lukass Greivulis, Reinis Grāvītis, Andris Grafs, Andris Gobiņš, Baiba Giptere, Mārcis Gāzējs, Rūdolfs Freibergs, Ilze Fišmeistere, Manuels Fernandezs, Oskars Elksnis, Raimonds Elbakjans, Elīna Eiduka, Daina Dzeguze, Ieva Dūrīte, Markuss Niklauss Pauls Dutli, Ināra Dundure, Linda Druskina, Liene Dembovska, Jēkabs Dambergs, Evija Čudare, Aleksandrs Čerņavskis, Elīza Čemme, Liene Čečiņa, Pēteris Čaurs, Lorenta Čaupjonoka, Ieva Cīlīte, Nikolas Cinis, Jevgēnija Butņicka, Inta Buša, Vilis Brūveris, Judīte Bruka, Indra Brinkmane, Alma Brinkmane, Ieva Briede, Dāvids Bricis, Daina Bordovska, Madars Bitītis, Māra Bitāne, Krista Biseniece, Anita Birzniece, Teodors Bikovskis, Vineta Bērziņa, Olita Bērziņa, Jānis Mārtiņš, Bērziņš, Sintija Bernava, Eren Baser, Ieva Baltiņa, Eduardo Balasevs – Samarskis, Armanda Auziņa, Līga Augule, Baiba Atmane, Tina Arnuš, Ilva Apine, Jorens Apfelbaums, Emīls Anškens, Sergejs Andrejevs, Inese Andersone, Oļesja Aļeksova, Laura Akmentiņa, Eva Aizupe.

Par rezolūcijas īstenošanu ir atbildīgs ikviens ministrijas, organizācijas, pašvaldības, skolas, jauniešu centra, citas valsts un pašvaldības institūcijas darbinieks un/vai dalībnieks un tā pieder ikvienam darba ar jaunatni un jaunatnes politikas attīstībā Latvijā ieinteresētajam un ir brīvi izmantojama Nacionālā jaunatnes politikas foruma "Ievirzi Latvijū!" un šīs rezolūcijas mērķu sasniegšanā.

REZOLŪCIJA īstenošanai 2014.-2015.gadā

Uzdevumi pašvaldībām

1. Pašvaldībās, kurās tāda vēl nav, izveidot Jauniešu centru, izvēloties piemērotāko modeli (pašvaldības iestādes apakšstruktūra, atsevišķa iestāde, funkciju deleģēšana NVO, sadarbība starp dažādām novada institūcijām u.c.), kvalitatīva darba ar jaunatni nodrošināšanai visā novada teritorijā.
2. Nodarbināt jauniešu centros vairāk kā vienu darbinieku (veselības veicināšanas konsultantu, psihologu, karjeras konsultantu, vienaudžu izglītotāju koordinatoru, projektu vadītāju, jaunatnes lietu speciālistu vai citu darbinieku, kas atbilst konkrētās pašvaldības jauniešu vajadzībām), lai nodrošinātu kvalitatīvu jauniešu centru darbu – veiktu tiešo darbu ar jauniešiem, atbalstītu jauniešu iniciatīvas, sniegtu konsultācijas un nodrošinātu informācijas apriti novadā un pašvaldības ietvaros.
3. Pilnvarot (juridiski nostiprināt, sniegt nepieciešamos resursus) par darbu ar jaunatni atbildīgās struktūrvienības veikt pašvaldības plānošanas dokumentu un to priekšlikumu analīzi, izstrādi un virzīšanu apstiprināšanai, nodrošinot jauniešu vajadzību un interešu iekļaušanu.
4. Nodrošināt jauniešu iesaistīšanu (aktīvu līdzdalību) lēmumu pieņemšanas procesā - priekšlikumu sagatavošanā, apspriešanā, apstiprināšanā un izvērtēšanā - tādējādi sekmējot jauniešu informētību par pašvaldībā notiekošajiem procesiem un lēmumu pieņemšanas kārtību. Jauniešu līdzdalībai būtu jābūt nodrošinātai īpaši pašvaldības jaunatnes politikas prioritāšu izvērtēšanas un plānošanas procesos.
5. Jauniešu iesaistīšanai lēmumu pieņemšanas procesos ieteicams izmantot jauniešiem "draudzīgus" līdzdalības mehānismus (interaktīvas, neformālas un mērķauditorijai piemērotas līdzdalības veicināšanas metodes – piemēram, diskusijas, metodes "Kafija ar politiķiem" , "Saldējums ar lielajiem", „Pasaules kafejnīca” (*World café*), u.c.).
6. Izveidot starpinstitucionālu sadarbības modeli - sadarbības platformu (komisiju/padomi vai darba grupu) darbam ar jaunatni, lai veicinātu pašvaldības iestāžu iekšējo sadarbību ar jaunatnes politiku saistīto jautājumu (veselība, nodarbinātība, drošība, neaktīvo jauniešu līdzdalība uc.) plānošanā un risināšanā, nodrošinot jaunatnes politikas jomu iekļaušanu un atzīšanu pašvaldībā.
7. Slēgt sadarbības līgumus starp jauniešu centriem un jaunatnes organizācijām par informācijas un resursu apmaiņu un sadarbību kopīgu pasākumu rīkošanā, tā sekmējot jauniešu centru pašvaldībās darba kalitātes attīstību un sadarbību ar jaunatnes organizācijām un jauniešu iniciatīvu grupām novados.
8. Piešķirt budžeta līdzekļus jaunatnes jomas attīstībai novadā un attīstīt dialogu un finansiālu sadarbību starp NVO, uzņēmējiem un pašvaldību, pamatojoties uz pašvaldībā izstrādātās jaunatnes politikas stratēģiju vai darba ar jaunatni sadaļu, kas integrēta pašvaldības attīstības programmā.
9. Uzlabot jaunatnes informācijas koordinācijas sistēmu, katrā pašvaldībā nosakot vismaz vienu atbildīgo darbinieku, kas regulāri apkopotu informāciju no izglītības iestādēm un jaunatnes organizācijām savā pašvaldībā par jauniešiem pieejamajām iespējām un pasākumiem un publicētu to vienā pašvaldības jauniešiem paredzētā interneta lapā.

10. Īstenot apmācību programmas jauniešiem par jauniešu tiesībām pašvaldībā un iespējām līdzdarboties lēmumu pieņemšanā un pašvaldības vides un ikdienas dzīves veidošanā, kopā ar jauniešiem radot un ieviešot mehānismus, kas palīdz pārvarēt barjeras jauniešu aktīvas iesaistīšanās procesam (piemēram, infrastruktūras un iespēju trūkums).
11. Pastiprināti pievērst uzmanību jauniešu saskarsmes, komunikāciju un sadarbības prasmju attīstībai gan interešu izglītības iestādēs, gan skolās un organizācijās, t.sk. papildināt un pilnveidot mācību metodes vispārizglītojošajās izglītības iestādēs.
12. Atbalstīt neformālās izglītības metožu integrēšanu formālās izglītības iestāžu darbā, tā veicinot jauniešu prasmju, iemaņu un attieksmju daudzpusīgāku pilnveidošanu.
13. Nodrošināt sadarbības platformas izveidi un prakses vietu izveides un attīstības koordināciju studējošiem novada jauniešiem pašvaldības teritorijā esošajos uzņēmumos, tā veicinot kvalificētu jauno speciālistu atgriešanos pašvaldībās.
14. Veicināt pieredzes apmaiņu starp jaunatnes darbiniekiem un jaunatnes lietu speciālistiem no dažādiem novadiem, tai skaitā veidojot un daloties videostāstos par labās prakses piemēriem dažādos jauniešu centros.

Uzdevumi ministrijām

1. Izglītības un zinātnes ministrijai 2014.gada laikā aktualizēt valdībā pieņemtās Jaunatnes politikas pamatnostādnes atbilstoši Eiropas Jaunatnes stratēģijai un citiem Latvijas attīstības plānošanas dokumentiem un ievērojot Eiropas Savienības plānošanas periodu 2014.-2020.gads.
2. Izglītības un zinātnes ministrijai 2014.gada laikā, konsultējoties ar jaunatnes organizācijām un pašvaldību jaunatnes lietu speciālistiem, "Jaunatnes likumā" noteikt jauniešu vecumu no 13 līdz 30 gadiem.
3. Izglītības un zinātnes ministrijai 2014.gada laikā, konsultējoties ar jaunatnes organizācijām, pārskatīt Ministru Kabineta noteikumus Nr.188 "Noteikumi par jaunatnes organizāciju sarakstā iekļaujamajām ziņām un kārtību, kādā biedrības ierakstāmas jaunatnes organizāciju sarakstā" noteiktos kritērijus jaunatnes organizāciju iekļaušanai jaunatnes organizāciju sarakstā, lai mazinātu birokrātiskos šķēršļus, tā veicinot lielāku biedrību un nodibinājumu interesi par iekļaušanu jaunatnes organizāciju sarakstā.
4. Tieslietu ministrijai līdz 2015.gadam ierosināt izmaiņas likumā par biedrībām un nodibinājumiem, nosakot nodokļu un birokrātiskus atvieglojumus jaunatnes organizācijām - vienkāršākus gada pārskatus un pie noteikta (neliela) apgrozījuma vienkāršāku grāmatvedību. Grozījumu sagatavošanas darba grupā iesaistīt jaunatnes organizāciju pārstāvjus.
5. Izglītības un zinātnes ministrijai, veicinot jauniešu pašiniciatīvu un pilsonisko līdzdalību, 2014.gada laikā izstrādāt modeli ikgadējas mērķdotācijas piešķiršanai pašvaldībām (pēc principa „nauda seko jaunietim”) jaunatnes organizāciju un jauniešu iniciatīvu grupu aktivitāšu un programmu līdzfinansēšanai.
6. Izglītības un zinātnes ministrijai veicināt, lai jauniešu projektu konkursi (Izglītības un zinātnes ministrijas, Kultūras ministrijas, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas un citu

ministriju organizētie projektu konkursi) tiktu plānoti un īstenoti trīs vecuma kategoriju ietvaros (13-17 gadi; 18-24 gadi; 25-30 gadi), tādējādi nodrošinot katrai mērķa grupai piemērotu aktivitāšu un atbilstošu metožu izvēli

7. Izglītības un zinātnes ministrijai veicināt neformālās izglītības mācību principu un metožu (piemēram, izmantojot apkārtējo vidi kā mācību elementu) integrēšanu formālās izglītības iestādēs, tā daudzpusīgāk pilnveidojot jauniešu prasmes, iemaņas un attieksmes.
8. Izglītības un zinātnes ministrijai izveidot darba tirgum nepieciešamo prasmju apmācību programmu jauniešiem interneta un fiziskajā vidē sadarbībā ar dažādu nozaru profesionāļiem. Pasākums īstenojams Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras atbalsta programmas ietvaros.
9. Izglītības un zinātnes ministrijai, Ekonomikas ministrijai un Finanšu ministrijai turpmākajos piecos gados veicināt atbalstu jauniešu uzņēmumu izveidei un attīstībai, izglītojot jauniešus par uzņēmējdarbību, izstrādājot draudzīgu nodokļu politiku jauniešu veidotiem uzņēmumiem un veicot citus atbalsta pasākumus, to definēšanā iesaistot jaunatnes organizācijas un jaunos uzņēmējus.
10. Izglītības un zinātnes ministrijai katru gadu nodrošināt ne mazāk kā 50 jaunatnes lietu speciālistu, jaunatnes darbinieku un pedagogu apmācības par neformālās izglītības metodēm.
11. Izglītības un zinātnes ministrijai nodrošināt informatīvu un izglītojošu materiālu izstrādi un apmācību programmu īstenošanu par neformālo izglītību un brīvprātīgo darbu jauniešu vecākiem un skolotājiem, tādējādi veicinot gan jauniešu, gan pieaugušo aktivitāti un iesaistīšanos sabiedriskajos, politiskajos un ekonomiskajos procesos. Atbilstoši iepriekšējai pieredzei, uzdevumu deleģēt Jaunatnes starptautisko programmu aģentūrai.
12. Izglītības un zinātnes ministrijai finansēt un koordinēt Jauniešu ziņu nodaļas izveidi Latvijas sabiedrisko mediju platformā (Latvijas Televīzija, Latvijas Radio).
13. Izglītības un zinātnes ministrijai 2014.gadā būtiski uzlabot jauniešu informācijas portālu www.jaunatneslietas.lv un attīstīt to kā „jumta” platformu informācijas iegūšanai par jaunatnes lietām un iespējām Latvijā. Iesakām izsludināt konkursu par satura veidotāja piesaisti ārpus Izglītības un zinātnes ministrijas, nodrošinot daudzveidīgu un oriģinālu saturu un līdzdalības iespējas jauniešiem, uzlabot dizainu, kā arī informāciju pasniegt jauniešiem atbilstošā valodā.
14. Izglītības un zinātnes ministrijai 2014.gadā izveidot Latvijas jaunatnes video mājas lapu, kur jauniešiem dot iespēju dalīties savā pieredzē un radošumā video formātā. Video mājas lapa jauniešiem var tikt integrēta jauniešu informācijas portālā www.jaunatneslietas.lv.

2013.gada 8.novembrī, Jūrmalā